

دفتر بررسی حادثات زمین ناشی از زلزله محلی و مهندسی

گروه زمین شناسی مهندسی و ژئوتکنیک

بررسی زمین لغزش‌های رخ داده در راستای خطوط لوله گاز

گستره جنوب ساری و رامسر

تهیه کنندگان:

سپهر رجبی بانیانی، محمد جواد بلورچی، ایمان انتظام، مهرزاد قنبرزاده، حسین رنجبر

فروردین ۹۱

- دیباچه

در پی نامه شماره گ ۹۵۹۶۴/۲۰۰/۵۸ مورخه ۱۳۹۰/۱۲/۶، شرکت گاز استان مازندران به دفتر سازمان زمین‌شناسی و اکتشافات معدنی کشور در ساری، مبنی بر درخواست بازدید و بررسی زمین‌لغزش‌های مسیر خط انتقال گاز به روستاهای گرمود، سرکت، آهودشت، علویکلا و... همچنین اعلام نظر کارشناسی، گروهی از کارشناسان این سازمان به گستره اعزام شدند. در این راستا بررسی‌های میدانی و مطالعات اولیه صورت پذیرفت. نتایج بدست آمده در گزارش حاضر ارائه می‌گردد.

۱- کلیات

زمین‌لغزش به عنوان یک پدیده طبیعی به فراوانی در ایران رخ می‌دهد و خسارت‌های جانی و مالی زیادی به بار می‌آورد. گستره کوهستانی شمال البرز و در استان مازندران، جنوب شهرستان ساری از جمله این پهنه‌ها است که دارای زمین‌لغزش‌های فراوان بوده و سالانه زمین‌های کشاورزی و جاده‌های فراوانی بر اثر این پدیده تخریب می‌شوند. وجود روستاها در پهنه‌های کوهستانی و به دنبال آن رشد خدمات به این روستاها مانند ساخت راه، گسترش زمین‌های کشاورزی و تخریب جنگل از موارد شکل‌گیری و توسعه زمین‌لغزش در این مکان‌ها می‌باشد. در زمستان ۱۳۹۰ بر اثر بارش برف و باران فراوان و نفوذ آب به لایه‌های زیرین و اشباع شدن زمین‌ها، راه‌های روستایی در نواحی مختلف شهرستان ساری (از جمله روستاهای آهودشت، سفندیکلا، علویکا و...) دچار لغزش شدند و عبور و مرور مردم را با مشکل مواجه کردند. در گستره جنوب شهرستان رامسر نیز در محدوده روستای اربکله، سه توده لغزشی دیده شد که متاسفانه سازه‌های بسیاری بر روی آنها ساخته شده و جابجایی توده لغزشی آسیب‌هایی به این سازه‌ها وارد کرده است.

۲- موقعیت جغرافیایی و راه‌های ارتباطی گستره مورد مطالعه

اولین گستره مورد مطالعه در استان مازندران، در قسمت جنوبی شهرستان ساری واقع شده است. مختصات جغرافیایی این محدوده $36^{\circ} 26' N$ عرض جغرافیایی شمالی و $53^{\circ} 10' E$ طول جغرافیایی خاوری است. همچنین گستره اربکله در جنوب رامسر به مختصات جغرافیایی $36^{\circ} 51' N$ عرض جغرافیایی و $50^{\circ} 41' E$ طول جغرافیایی قرار دارد. راه دسترسی به گستره نخست از مسیر آسفالته ساری-کیاسر می‌باشد که در حاشیه رودخانه تجن واقع شده است و مسیر دسترسی به اربکله از جاده کناره و مسیر سادات‌شهر امکان‌پذیر است. گفتنی است گستره‌های مورد بازدید جداگانه مورد بررسی قرار می‌گیرد و پیشنهادهای کارشناسی به منظور امکان‌پذیری ساخت و یا عدم ساخت خط لوله گاز ارائه می‌گردد.